

DET HENDTE

- > **14. august**
- > **1811** Storbritannia okkuperte Java.
- > **1870** I Frankrike ledet Louis Auguste Blanqui et mislykket kupp mot keiserdømmet.
- > **1885** Japans første patent ble utstedt til oppfinneren av en rustsikker maling.
- > **1893** Det første førerbevis til bil ble utstedt i Frankrike. Frankrike introduserte registrering av motorkjøretøy.
- > **1900** Bokser-opprøret i Kina sluttet.
- > **1908** Verdens første skjønnhetskonkurranse ble arrangert i England.
- > **1924** Bernt Henrik Lund, norsk tjenestemann og diplomat, ble født.
- > **1925** Svalbardtraktaten trådte i kraft - Norge fikk suvereniteten over Svalbard og Bjørnøya.
- > **1926** Agostino Cacciavillan, italiensk kardinal, ble født.
- > **1929** Ola Hjulstad, norsk journalist og forfatter, ble født.
- > **1936** Den første av Moskvaprosessene begynte.
- > **1936** Rainey Bethea ble hengt i Kentucky, i det som er den siste offentlige henrettelsen i USA.
- > **1939** Johan P. Olsen, norsk professor i offentlig administrasjon, ble født.
- > **1941** David Crosby, amerikansk musiker, ble født.
- > **1945** Japan overgav seg uten betingelser etter andre verdenskrig (på engelsk V-J Day).
- > **1945** Steve Martin, amerikansk komiker, skribent, produsent, skuespiller, musiker og komponist, ble født.
- > **1945** Wim Wenders, tysk filmregissør («Buena Vista Social Club» 1999), ble født.
- > **1946** Bjørn Kruse, norsk maler, komponist og professor ved norsk musikkhøgskole, ble født.
- > **1947** India og Pakistan ble selvstendige stater.
- > **1951** Torstein Rudihaugen, norsk politiker, ble født.
- > **1956** Rusty Wallace, amerikansk racerfører, ble født.
- > **1959** Marcia Gay Harden, amerikansk skuespillerinne, ble født.
- > **1959** Earvin Johnson, amerikansk basketballspiller («Magic» Johnson»), ble født.
- > **1960** Tom Sterri, norsk skuespiller og teatersjef - Overtok ABC-teatret (Edderkoppen teater) 1993 fra 1996

Komiker og musiker Tom Mathisen, er 65 år i dag.

også Chat Noir, ble født.

> **1962** Ikililou Dhoimne, komorisk president, ble født.

> **1962** Per Elvestuen, norsk avistegner og illustratør, ble født.

> **1964** Anne Stine Ingstad fant spor etter norrøn bosetting på New Foundland.

> **1966** Halle Berry, amerikansk skuespillerinne, ble født.

> **1966** Karl Petter Løken, norsk fotballspiller (RBK), ble født.

> **1968** Darren Clarke, nord-irsk golfspiller, ble født.

> **1969** Den britiske hæren ble satt inn for å skille stridende katolikker og protestanter i Nord-Irland.

> **1969** Maj Helen Ny-moen, norsk langrennsløper, ble født.

> **1971** Bahrain erklærte seg uavhengig fra Storbritannia.

> **1972** Cristian Zorzi, italiensk langrennsløper, ble født.

> **1974** Full krig brøt ut på Kypros.

> **1974** Christopher Kosgei, kenyansk friidrettsutøver, ble født.

> **1977** Preben Fjære Brynemo, norsk kombi-nørløper, ble født.

> **1978** Den danske olje-plattformen Maersk Explorer kom i brann.

> **1980** I Polen ledet Lech Wałęsa arbeiderne ved landets største skipsverft i Gdansk ut i streik mot myndighetenes politikk.

> **1981** Matthew Etherington, engelsk fotballspiller, ble født.

> **1988** Hutuer i Burundi angrep tutsier og drepte flere hundre. Etterpå drepte regjeringshæren over 20.000 personer, flest hutuer.

> **1998** The Beatles ble kåret til tidenes beste musikutøvere i en stor, britisk spørreundersøkelse.

> **2000** Væpnede rane-re iført politiuniform slo til mot DnBs tellesentral på Løren i Oslo med et utbytte på 19 millioner kroner.

Trafikksikkerhet Mobilbruk

Flere leser eller skriver sms mens de kjører

OSLO

Siden 2011 har andelen folk som leser eller skriver tekstmeldinger mens de kjører bil økt fra 32 til 44 prosent, viser en fersk rapport fra TØI, Transportøkonomisk institutt. Statens vegvesen har på vegne av TØI spurt 2331 bilister om atferd i trafikken. Andelen som svarer at de bruker håndfri mobil har økt fra 52 prosent i 2011, til 72 prosent i fjor, noe TØI anser som posi-

tivt. Men selv om færre holder mobilen når de ringer mens de kjører, går vanene for å lese eller skrive tekstmeldinger motsatt vei. – Det er jo det som er det farlige. All aktivitet som gjør at man må ta blikket bort fra veien sammenhengende i lengre perioder øker ulykkesrisikoen kraftig. Ulykkesrisikoen er minst 20 ganger høyere, sier forsker ved Transportøkonomisk Fri-dulv Sagberg institutt til

NRK. I fjor omkom fem mennesker i ulykker der fikling med mobil trolig var en av årsakene til ulykken. Fire av dem var under 30 år. Siden 2005 har 46 mennesker omkommet i slike ulykker.

Gjensidige har også nylig ifølge kanalen undersøkt mobilvaner i bil, og har funnet ut at 50 prosent av de under 30 år har mottatt en selfie av noen som har kjørt bil. (NTB)

DOKTORGRAD

Varmt vatn smelter is i Arktis

Algot K. Peterson, bildet, disputerte fredag 11. august for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: «Mixing processes in the changing Arctic Ocean».

Arktis er i rask endring, med stor nedgang i både tjukkeleiken og utstrekning av sjøisen. Isens eksistens avhenger av den hårfine energibalansen mellom hav, is og atmosfære, og små endringer i varmetransport kan ha store konsekvenser for videre endringer i isdekket. I denne avhandlingen er blandingsprosesser mellom det varme innstrømmande Atlanterhavsvatnet og overflata satt under lupa. Kan det endre isdekket, sammen med auka stormaktivitet ha ført med seg ei auke i vertikal varmetransport i havet? Kva prosesser er viktige for lagnaden til havisen i Arktis? Avhandlingen baserer seg på målinger av temperatur, salt, straumar og turbulens i havområda nord for Svalbard. Målingane

Personalia

> **Algot K. Peterson** (f. 1987) vaks opp i Sveio i Hordaland. I 2013 fullførte han ein mastergrad i fysisk oseanografi ved Geofysisk Institutt, Universitetet i Bergen. Her heldt han fram som stipendiat i fysisk oseanografi frå 2014-2017.

viser at sjølv vinterstid, over det djupe Nansenbassenget vert underliggende varmt vatn blanda opp mot isen. Oppblanding av varmt vatn blir kopla til djupna av det innstrømmande Atlanterhavsvatnet, til pådraget frå vinden, og avstanden til iskanten. Nær iskanten om våren viser målingane at mykje meir av varmen frå havet når isen samanlikna med vinterstid, som medfører at isen smeltar raskt. I samband med is-smeltinga vart det observert at saltlake frå isen synk ned i pulsar. Dette er ein prosess som tidlegare ikkje har vore observert frå drivande is i Arktis, og som kan påverke varme-balansen på grenseflata mellom is og hav.

Forutan å blande overflatelaget i havet, kan passerende stormar danne indre bølger som kan føre til blanding av vassmassar i djupet. Frå riggdata nordvest for Svalbard har feltet av indre bølger blitt studert, og bølger som forplantar seg nedover i vassøyla vert kopla til pådrag frå vinden og tidevatnsstraumar over botn.

Denne avhandlingen gir eit blikk inn i dagens Arktis, og viser kompleksiteten av blandingsprosesser i Arktis, både ved grenseflata mellom hav og is, og i djupet. Avhandlingen gir auka innsikt i vertikal blanding av vassmassar i Nordishavet frå eit område som er vanskeleg å nå, og bidreg med sjeldne vintermålingar.

DAGENS ORD

Ein skal lyda Gud meir enn menneske!

Det var tøffe tider for apostlane. I dagens bibelord opplever vi ein skarp konfrontasjon mellom apostlane og øvstepresten. Bakgrunnen for konfrontasjonen var at apostlane ikkje retta seg etter forbodet mot å forkynda evangeliet. Apostlane gjorde som Jesus sa, dei forkynte Ordet.

Apostlane vert stilte fram for Rådet, og øvstepresten spurte dei ut. Slik omtrent er bakteppe for dagens bibelord frå Apostelgjerningane 5, 27-32.

«Forbaud vi dykk ikkje strengt å undervisa om dette namnet? Og no

har de fylt heile Jerusalem med læra dykkar og vil leggja skulda for blodet til denne mannen over på oss.»

Apostlane stod opp for å vera ei stemme for han dei trudde på. Og dei svara øvstepresten: «Ein skal lyda Gud meir enn menneske!». For mange har dette kosta dei livet.

Forfølgning av kristne er dessverre ikkje noko som høyrer fortida til. Vi veit at folk sit fengsla på grunn av at dei har ei kristen tru. På verdsbasis vert om lag 100 millionar kristne forfølgd for trua si.

Kampen mot forføl-

ging av kristne ropar etter engasjement frå oss – vi er ein del av ei global kyrkje, som lir når andre av dei kristne syskena har det vondt.

Jesus ber oss om å elska kristne sysken, over heile verda. Dette er eit bod som går langt forbi alle protokollar om menneskerettar og religionsfridom. Det er godt at desse finnes, og er ein viktig del av arbeidet for fridom og rettferd for forfølgde. Basisen for vårt engasjement er endå større. Det handlar om å elska systrene og brørne våre.

ELLEN NORDTUN

Dødsfall

Min inderlig kjære mann, vår gode pappa, svigerfar, morfar, oldefar, bror, svoger og onkel

Arne Tjøstheim

døde brått fra oss i dag, 73 år gammel.

SUS/Sunde, 5. august 2017

Høyt elsket – dypt savnet

Gunvor

Elin og Inge

Heidi

Tone og Per

Anne – Kristine, Jeanette, Brian, Alexandra

Ardean (oldebarn)

Øvrige familie

Begravelsen har funnet sted i stillhet.

Blomster ønskes ikke til hjemmene.

Min kjære mor, min farmor, søster, vår svigerinne og tante

Ragnhild Hagesæter

sovnet stille inn, 82 år gammel.

Kleppeheimen, 1. august 2017

Hvil i fred.

Petter

Gunn Hege

Øvrige familie og venner. Begravelsen har funnet sted i stillhet.

En spesiell takk til personalet ved Kleppheimen for god omsorg og pleie, og til alle gode venner.

Takk

Hjertelig takk

for all vennlig deltagelse ved vår kjære Randi Synnøve Helland sin bortgang. En spesiell takk til personalet ved SUS, avdeling 4ac, for god og omsorgsfull pleie.

Familien

Obed Sandnes
Begravelsesbyrå i mer enn 77 år

Tlf.: 51 68 13 00
Hele døgnet

Hoveveien 38 • 4306 Sandnes
Les mer på www.obed.no

Hos oss er dine ønsker det viktigste

Uansett religiøs tilknytning eller bakgrunn – vi har erfaringen, kompetansen, lokalitetene og lokalkunnskapen for å skape en personlig og verdig avskjed. Både innenlands og til og fra utlandet.

Sandnes • Gjesdal • Solo • Jæren